

til mange norske myrer ikke er større enn at tilsvarende fenomener også kan være vanlige hos oss.

Skogbestandet synes å tappe det øvre torvlaget for næringsstoffene P og K. Da det er velkjent at disse stoffene i de fleste tilfeller må tilføres ved skogreising på myr, får dette knapt store praktiske følger. Men det er verdifullt å vite at forrådet av næringsstoffer i torven minker, slik at det på noe lengre sikt kan kompenseres for tapet i form av økt gjødseltilførsel.

Senkningen av pH ved opptørking syntes ikke være så stor at den vil ha betydning for skogens vekst.

Det ville sikkert være av stor interesse å få utført liknende undersøkelser i norske myrer. Dersom det da ble registrert tilsvarende resultater, vil dette måtte få konsekvenser for den neste skoggenerasjon, særlig når det gjelder dreneringen. Binns påpeker også at det hovedinntrykk som blir igjen etter undersøkelsen er den markerte forandring i torvens fysiske egenskaper, og at teknikken for etablering av neste skoggenerasjon dermed må bli forskjellig fra den første.

TILFØRING AV PLANTENÆRINGSSTOFFER MED NEDBØREN I NORGE

Statens Jordundersøkelse under ledelse av professor, dr. J. Låg, påbegynte i 1954 en landsomfattende registrering av nedbørens innhold av plantenæringsstoffer. Undersøkelsen omfatter nå 12 meteorologiske stasjoner rundt om i landet, de første var Ås, Vågåmo og Lista. De 9 som senere er kommet til er Ytterøy, Gjermundnes, Tana, Fortun, Fanaråken, Trysil, Kise, Stend og Dalen. I tidsskriftet: «Forskning og forsøk i landbruket» for 1963 er offentliggjort resultater av analyser av nedbørsvann fra og med 1955 for de tre førstnevnte stasjoner, og fra 1957 for de øvrige, unntatt Tana, som først kom med i 1958. For alle stasjoner gjelder oppgavene til og med 1963.

Undersøkelsene kom i stand på svensk initiativ, hvor liknende undersøkelser foretas. Alle kjemiske undersøkelser foretas i Sverige. Disse omfatter nitrogen, både bundet i nitrat og ammoniakk, dessuten svovel, klor, natrium, kalium, magnesium og kalsium. Videre bestemmes pH-verdien, innholdet av hydrokarbonat samt den elektriske ledningsevne. Stoffmengdene i nedbørsvannet er angitt i mg/m², og omregnet til kg/dekar pr. år. Fra meldingen gjengir vi her de viktigste resultatene.

Totalinnholdet av nitrogen varierer mellom yttergrensene 0,08—0,6, for svovel er tallene 0,3—1,9 kg, for klor 0,1—25,7 kg, for natrium 0,1—14,8 kg, for kalium 0,08—0,8 kg, for magnesium 0,04—1,7 kg og for kalsium 0,3—1,4 kg. Det er m.a.o. store variasjoner mellom sta-

sjonene. Nedbørsvannet ved kyststasjonene f.eks., inneholdt relativt meget natrium, klor og magnesium, mens det ved typiske innlandsstasjoner var forholdsvis rikt på kalsium og svovel. Hva surhetsgraden angår ble det sureste vannet målt ved stasjonen på Lista, nemlig pH 4,9 i middeltall, og det minst sure på Vågåmo, middeltall pH = 6,2. Innholdet av hydrokarbonat var lavest i nedbørsvannet på Lista, mens det ved stasjoner med liten nedbør som oftest var høyere, bl. a. på Vågåmo. Den elektriske ledningsevnen lå forholdsvis høyt ved alle stasjoner.

Som konklusjon av undersøkelsen uttaler forfatteren at tilførselen av næringsstoffer fra atmosfæren spiller en betydelig rolle for den naturlige vegetasjon, særlig fremheves betydningen for vegetasjonen på *ombrogene myrer*, de såkalte nedbørsmyrer. Derimot må man gå ut fra at tilskuddet fra atmosfæren har liten betydning for kulturjord, vel å merke for de plantenæringsstoffer som tilføres med gjødselen. For andre stoffer derimot kan tilførselen fra atmosfæren være av betydning. Det vil bli meget interessant i årene fremover å følge de landsomfattende, systematiske undersøkelser av nedbørens innhold av de aller fleste viktige plantenæringsstoffer som nå er i gang.

Undersøkelsene støttes økonomisk av *Norges landbruksvitenskapelige forskningsråd*.

Aa. L.

ÆRESPRIS TIL DIREKTØRENE LEIF FR. KOXVOLD OG ODD MELVOLD

Under årsmøtet den 22. april 1970 i Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd, ble Forskningsrådets ærespris tildelt direktørene *Leif Fr. Koxvold* og *Odd Melvold*, firmaet Jiffy-Pot A/S.

Ved overrekkelsen uttalte dr. Odd Dahl bl. a. at NTNF's ærespris utdeles som belønning for fremragende innsats på det tekniske og naturvitenskapelige område, bl. a. når det gjelder å utnytte nyvinninger til beste for norsk næringsliv og produksjon. Æresprisen skal også understreke NTNF's arbeid- og interesse for forsknings- og utviklingsarbeidet i det praktiske næringsliv. Et annet viktig formål med æresprisen er å stimulere til fortsatt innsats.

Direktørene Koxvold og Melvold er, som leserne av dette medlemsblad vil vite, skaperne av firmaet Jiffy-Pot A/S, som produserer plantepotter og plantebrikker, såkalte Jiffy-Pots og Jiffy-Seven. Råproduktet for denne fabrikasjon er torv som er dannet av kvitmoser. Firmaet opererer i stor stil på eksportmarkedet og har i dag filialfabrikker i flere land, den fjerneste i Japan.

Direktørene Koxvold og Melvold har vist en fremragende evne til nyskaping av produkter til praktisk anvendelse for plantedyrkingen